

ЛЕКЦІЯ 1 – ЗНАЙОМСТВО

LEKCE 1 – Seznamujete se

*Odlíšnosti ukrajinských a ruských písmen

V ukrajinštině neexistuje písmeno э, ё, ы, ъ ALE podívejte se na jiné znaky v ukrajinštině:

Є є [je, ě] – Європа, Єва, Єгор, працює

Е е [e] – екзамен, електричка

Ї ї [ji] – їжак, їдальня, їжа, її (její)

Й й [j] – йогурт, трамвай

И и [tvrději než české y] – бити, робити, вчитель

Ґ ґ [g] – дзига, йога, гудзик

Г г [h] – готель, Прага, книга

Ь ь [měkčení] – контроль, Львів

' (apostrof) – п'ятий, м'ята, б'є

Друкована буква	Писана буква		
Аа	<i>Аа</i>	a	алло [allo], ананас [ananas]
Бб	<i>Бб</i>	b	баба [baba], булка [bulka]
Вв	<i>Вв</i>	v	ваза [vaza], віза [viza]
Гг	<i>Гг</i>	h	газ [gaz], гора [hora]
Ґґ	<i>Ґґ</i>	g	гудзик [gudzyk]
Дд	<i>Дд</i>	d	де? [de?] день [den'], дівчина [divčyna]
Ее	<i>Ее</i>	e	емігрант [emihrant], енергія [enerhija]
Єє	<i>Єє</i>	je	є [je], Європа [jevropa]
Жж	<i>Жж</i>	ž	жити [žytu], журнал [žurnal], жінка [žinka]
Зз	<i>Зз</i>	z	зима [zuma], зошит [zošyt]
Ии	<i>Ии</i>	y	мир [myr], піти [pyty], мило [mylo]
Іі	<i>Іі</i>	i	імпорт [import], ідея [ideja]
Її	<i>Її</i>	ï	Україна [ukraïna], мої [moï], поїзд [poïzd]
Йй	<i>Йй</i>	j	йод [jod], мій [mij], Йосип [josyp]
Кк	<i>Кк</i>	k	кава [kava], кіно [kino], крок [krok]
Лл	<i>Лл</i>	l	лак [lak], лампа [lamp], лис [lis]
Мм	<i>Мм</i>	m	мама [mama], молоко [moloko]
Нн	<i>Нн</i>	n	норма [norma], ніс [nis]
Оо	<i>Оо</i>	o	океан [okean], офіс [ofis], опера [opera]
Пп	<i>Пп</i>	p	парк [park], патріот [patriot]
Рр	<i>Рр</i>	r	ресторан [restoran], релігія [relihija]
Сс	<i>Сс</i>	s	спорт [sport], салат [salat], каса [kasa]
Тт	<i>Тт</i>	t	театр [teatr], традиція [tradycja]
Уу	<i>Уу</i>	u	Україна [Ukraïna], мур [mur]
Фф	<i>Фф</i>	f	фільм [fil'm], футбол [futbol]
Хх	<i>Хх</i>	ch	хата [chata], холод [cholod]
Цц	<i>Цц</i>	c	центр [centr], ціна [cina], цукерка [cukerka]
Чч	<i>Чч</i>	č	чому? [čomu] чай [čaj], час [čas]
Шш	<i>Шш</i>	š	школа [škola], шоколад [šokolad]
Щщ	<i>Щщ</i>	šč	щастя [ščastja], ще [šče]
Юю	<i>Юю</i>	ju	любов [ljubov], Юлія [julija], комп'ютер [komp'juter]
Яя	<i>Яя</i>	ja	яблуко [jabluko], моя [moja]
ь	<i>ь</i>	'	вчитель [včytel'], учень [učen']
'	(апостроф)	"	п'ять [p"jat'], ім'я [im"ja]

U k r a j i n c i s e z d r a v í

I. Нейтральный тон Дóброго ранку! Добрий ранок! Дóбрий день! Дóброго дня! Добридень! Дóбрий вечiр! Здрáстуйте!	I. Neutrální tón Dobré ráno! Dobrý den! Dobrý večer! Dobrý den

II. Фамiльярний тон 1) Привiт! 2) Здрáстуй! Здорóв був! Здорóв! 3) Вiтаю! 4) Скiльки лiт!	II. Familiární tón 1) Ahoj! 2) Ahoj! Nazdar! Bud' zdrav! 3) Ahoj! Nazdar! 4) Tebe/Vás už jsem neviděl!

U k r a j i n c i s e l o u č í

I. Нейтральный тон До побáчення! На все (вам) дóбре!	I. Neutrální tón Na shledanou! Mějte se pěkně/hezky/dobře!

II. Фамiльярний тон 1) Бувáй/-те (бúдьте) здорóв/-i! Па - па! 2) До зúстрічі! До зáвтра! Давай! 3) (На)Добранiч! 4) Щаслiво! ~~Пока!~~ ~~Будь!~~ Бувáй! Всього!	II. Familiární tón 1) Bud'/bud'te zdrav' -i! 2) Nashle! Zítro nashle! 3) Dobrou noc! 4) Měj se! Ahoj! Čau! Zdar!
1) <u>názvy dní týdne:</u> тиждень понедiлок – до понедiлка; вiвтóрок – до вiвтóрка; середá – до середi;	четвeр – до четвeр Гá ; п'ятниця – до п'ятницi; субóта – до субóти; недiля – до недiлi;
2) До зúстрічі у недiлю (сeреду, п'ятницю, субóту)!	

SEZNÁMENÍ / ЗНАЙОМСТВО

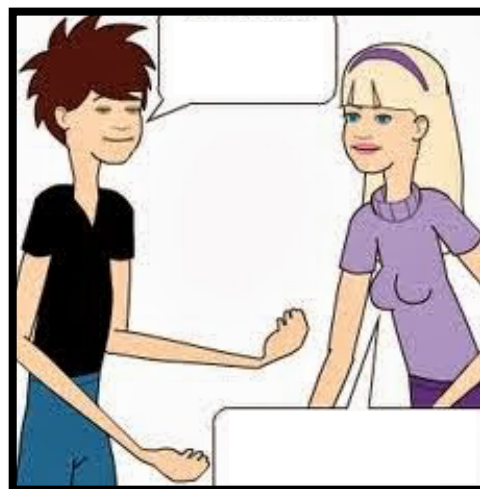
ЯК		ЗВÁТИ/ЗВУТЬ?
1) МЕНÉ ЗВÁТИ/ЗВУТЬ.... 2) МОÉ ИМ'Я....., ПРiЗВИЩЕ	ТЕБÉ ВАС ЙОГО (її, їх)	
3) ТЕБÉ ЗВУТЬ ГÁННА?	ТАК, МЕНÉ ЗВУТЬ ГÁННА./ ТАК, МОÉ ИМ'Я ГÁННА. НI, Я НЕ ГÁННА./НI, МЕНÉ ЗВУТЬ ... /НI, МОÉ ИМ'Я ...	

ХТО ТИ/ВИ? ВИ СТУДЕНТКА?	Я СТУДЕНТ(КА). Я ВИКЛАДАЧ(КА) ТАК, Я СТУДЕНТ(КА). НІ, Я НЕ СТУДЕНТ(КА), Я ВИКЛАДАЧ(КА).
ЗВІДКИ ТИ/ВИ?	Я З БРНО, З ПРАГИ, З ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ, З СЛОВАЧЧИНИ, З УКРАЇНИ... .
ДЕ ТИ ЖИВЕШЬ?/ДЕ ВИ ЖИВЕТЕ/ДЕ ВІН/ВОНА ЖИВЕ?	Я ЖИВУ/ МИ ЖИВЕМО У МІСТІ, У СЕЛІ.

Знайомство

Формальний діалог

- Доброго дня!
- Добрий день!
- Мене звуть Ірина Василівна Ковалевська. А вас?
- Мене звуть Томаш Новак.
- Мені дуже приємно з вами познайомитись.
- Мені також.
- Чим ви займаєтесь?
- Я студент. Я навчаюсь в університеті. А ви?
- Я вчитель. Я працюю тут в університеті. Звідки ви?
- Я з Чехії.
- Дуже цікаво.
- Ось, будь ласка, ваш підручник.
- Дякую. До побачення!
- До побачення!

Неформальний діалог

- Привіт!
- Привіт!
- Мене звуть Моніка. А тебе?
- Мене звуть Марина.
- Дуже приємно з тобою познайомитись!
- Мені також! Чим ти займаєшся?
- Я студентка. Вивчаю українську мову. А ти?
- Я також студентка. Звідки ти?
- Я з Чехії. А ти?
- Я з Болгарії.
- Будь ласка, пригощайся. Це українські цукерки.
- Дякую!
- Бувай!
- Па-па!

Хто це? Це студент. Це Том. Це Марина. Це вчителька.	Що це? Це підручник. Це зошит. Це клас

Rod / Рід в українській мові

Podstatné jméno / Іменник

<i>чоловічий</i>	<i>жіночий</i>	<i>середній</i>
університет, студент !!! тато, батько	подруга, лекторка !!! матір, кров	місто, метро
стілець, вчитель	поліція, їдальня	море, сонце

Přídavné jméno / Прикметник

<i>чоловічий</i>	<i>жіночий</i>	<i>середній</i>
великий, цікавий	велика, цікава	велике, цікаве
синій, літній	синя, літня	синє, літні

Rozdělte následující substantiva podle rodu:

кімната, клас, чоловік, література, підручник, мова, автомобіль, вокзал, парк, центр, фільм, кав'ярня, банк, ресторан, їдальня, кава, лавочка, автобус, трамвай, прогулянка, хлопець, площа, вулиця, стілець, словник, радіо, дім, телевізор, магазин, пиво, друг.

Sloveso být / Дієслово бути і його використання

Я **є** студент ☹

Вони не є студенти, вони є вчителі ☹

Я студент ☺

Вони не студенти, вони вчителі ☺

Книга **є** на столі ☹

Словник не є на столі, він є на полиці ☹

Книга на столі ☺

Словник не на столі, він на полиці ☺

Přeložte / Перекладіть:

1. Pavel je student.
2. Jana a Hela jsou studentky.
3. Jsi taky student?
4. Hana není studentka, je učitelka.
5. Jsem učitel.
6. Jste studenti? Ne, nejsme studenti.
7. Jste učitelka? Ano, jsem učitelka.
8. To není učebnice, to je slovník.

!!! АЛЕ: У мене є книга. У Тома є цукерки. У Марини є підручник.

V češtině k tomuto používáme sloveso mít – Mám knihu, Tom má bonbony, Marina má učebnici.
V ukrajinštině vždy je lepší konstrukce *У МЕНЕ Є, У ТЕБЕ Є....*

Я маю книгу ☹

Я не маю книги ☹

У мене є книга ☺

У мене немає книги ☺

!!!ALE: Mám rád / ráda → Люблю (що робити?)

Я люблю:

писати

читати

малювати

вивчати іноземні мови

ходити на прогулянки

пити пиво

бігати

займатися спортом

грати у футбол / у теніс/ у баскетбол / у хокей

ходити в кінотеатр / в театр

слухати музику

дивитися фільми / телевізор / серіали

готувати їсти

Řekněte něco o sobě:

Jak se jmenujete? Odkud jste? Kde bydlíte? Co děláte? Kde studujete? Co studujete? Co rád/ráda děláte?

Прочитайте текст

Мене звуть Катерина. Я навчаюсь в університеті імені Тараса Шевченка у Києві. Але народилась я у Львові, там зараз живуть мої батьки. У Києві я живу в гуртожитку. Я живу із подругою в одній кімнаті. Мою подругу звуть Галина, вона також студентка. Ми вивчаємо чеську мову та літературу. Зараз ми тільки почали вчитися, ми першокурсниці. Наші вчителі – українці, але цього семестру до нас приїхала викладати лекторка з міста Брно. Вона дуже весела та з нею цікаво вчитися. Університет знаходиться у центрі міста. Ми можемо на перерві ходити до парку Тараса Шевченка, там ми можемо купити каву та посидіти на лавочці. Додому ми їздимо на метро або на автобусі. Гуртожиток знаходиться далеко. Ми не можемо ходити пішки. Обідаємо ми в їдальні, бо в ресторані дуже дорого. Ввечері ми вчимося, інколи йдемо в кінотеатр, якщо новий фільм цікавий, або йдемо з друзями на прогулянку.

Slovní zásoba:

Мене звуть Катерина

Я з міста Львів. Я з України.

Я живу в місті Київ. Я живу в Києві.

Я навчаюсь в університеті імені...

Я вивчаю чеську мову та літературу...

ČÍSLA 1-10	Kontaktní informace	ЧИСЛА 1-10	Контактна інформація
0 – нуль	4 – чотири		8 – вісім
1 – один	5 – п'ять		9 – дев'ять
2 – два	6 – шість		10 – десять
3 – три	7 – сім		

Номер телефону

Який у вас номер телефону?

Який у тебе номер телефону?

Ваш номер телефону?

Твій номер телефону?

Мій номер телефону (38) 0931271352

Номер телефону Томаша: (38) 0506087656

Номер телефону Марини: (38) 0978906432

Номер телефону Алени: (38) 0667801243

Номер телефону Ірини Василівни: (044) 205608700

Адреса електронної пошти

@ – собачка, собака (někdy – равлик)

- – дефіс

. – крапка

_ – нижнє підкреслення

Яка у вас адреса електронної пошти?

Яка у тебе адреса електронної пошти?

Адреса вашої електронної пошти?

Адреса твоєї електронної пошти?

Адреса моєї електронної пошти: krystyna.kuznietsova@mail.muni.cz

Адреса електронної пошти Томаша: tom.novak@seznam.cz

Адреса електронної пошти Марини: marina_tsvetanova@gmail.com

Адреса електронної пошти Алени: alena-kasparcova@email.cz

Адреса електронної пошти Ірини Василівни: kovalevska.iryana@ukr.net